

Nada Matičič

SAMOPREVARA

Ko je odložil slušalko, je še nekaj trenutkov strmel v prazno, presenečen in pretresen. Saj sploh ni mogoče! Tako nenadoma, zares neverjetno. Potem ko ga je šest let trmasto zavračala. Je že res, da jo je on poklical. Nocoj si je pač zaželel slišati njen glas, da se je »ojunačil« in jo poklical. Torej če je ne bi bil poklical, potem ne bi pristala, kar je zares neverjetno. Sama ga torej ne bi poklicala... Simon, je rekla, presneto, kako je zvenel njen glas, kot pred leti je cingljal, Simon, saj se lahko kje sestaneva, če želiš... Kar predlagaj! – Zdelo se mu je, da sanja, zijal je, slušalko je stiskal v roki, lahko bi jo bil strl, bil je tako prevzet, da ni mogel takoj do glasu. Ja, seveda, seveda, je potem izjecljal, veš, da bom počaščen, če boš hotela... Bilo je smešno, neogljenno, a odrešujoče. Prvič po dolgih letih njene odsotnosti, je spet svobodno zadihal, ni se počutil ujetnika njene usodne odločitve. In nenadoma, tudi to se mu je zdelo usodno, se je spomnil na svoj rojstni dan, ki ga je obhajal pred tednom dni. Kot vsako leto na ta dan, si je zaželel sedeti z njo pri Zelenem Juriju in čisto sama bi pila njen priljubljeni rulanec... Ja, seveda, prav, veš, da sem vesel, da te lahko povabim, če ti je prav, k Zelenemu Juriju... Prav? Potem drži...

Obsedel je, vsaj pol ure se ni premaknil. Pozabil je na neurejene sodne akte, ki so se kopičili po mizi in na tleh tam okoli. Še včeraj se je zelo delovno ukvarjal s pospravljanjem štiridesetletne prakse in z vsem, kar se je nakopičilo v dolgih letih aktivnega delovanja. Pokoj mu je prinesel prijetno spremembo, nekakšno obetavno svobodo in lagodnost. Petinšestdeseto leto ga je dočakalo pri polnem zdravju in vsestranskem zanimanju za stvari, za katere prej ni bilo dovolj časa. Ne bo mu torej treba na sodišče, ne bo se več žvrciral zaradi prepočasi se razvijajočih procesov in pravn. In tiste vsakodnevne drobnarije tožecih, užaloščenih, jeznih, nespravljalivih strank! Kakšen jalov posel! Neobetavne zadeve, ki so ga morale, ga celo gnale do malodušja. Zato pa je bila tu Liza, prejšnja in zdajšnja, ki mu je kljub odsotnosti izpolnjevala in celo polepšala pozne čase. Do tega telefonskega klica. Neverjetno!

Anton bi rekel: Vidiš, kadar se človek nečesa tako silno in vztrajno želi kot ti, se končno izpolni. Toda z željami ne smeš pretiravati. Čim več si želiš, manj dobiš. Pazi, da ne izgubiš vsega... Anton ima zmerom prav. Zares prijatelj, ki te ne pušča na cedilu. Toda Anton ne pozna Lize. Ne ve, kako muhasta je njegova Lizika. O njej mu ni nikoli govoril, sploh o njej ni z nikomer razpravljal. Ne more. Antonu bi končno lahko zaupal. Toda Anton je človek, sicer pravnik z dušo in telesom, z umirjenim življenjem, z vnuki in s pokojno ženo v srcu in mislih – res, oba imata taki dobri pokojni ženi. Toda Anton ni nikoli imel kake Lize. Take, ki te na novo obudi, zaradi katere postaviš na glavo svoje navade, uglajenost, družinski mir. Kaj

mir! Če imaš Lizo, sploh nimaš želje po miru. Ves si obrnjen, kot bi si bil suknjič presuknil navzven. Nor si, klatiš se tjavdan, leta ne štejejo. Obžarjena obzorja se neverjetno razširijo, letni časi so brez razlik, uživaš jih, vsakega posebej, zoprni november je ravno tako očarljiv kot maj... Kako naj bi potemtakem razlagal Antonu z normalno se razvijajočimi življenjskimi potrebami o neznanski sili, ki nenadoma razgiba človekovo notranjost, da se komaj zave, kaj sploh je bil prej. Anton je sicer mislec z logičnimi zaključki, vseskozi zdrava pamet, tudi rahločutna duša, polna razumevanja – toda Liza je pojem neopredeljene in nepredvidljive osebnosti. O, Liza, Lizika, ki ga je tako neverjetno presenetila, da ga je dobesedno razmehčala...

In kako je cingljala s prijetnim glasom! Kar je znova potrdilo, da glas zares razkriva človeške lastnosti. In tako je odkril Lizo na tisti razstavi:

Oprostite, je zacingljala, vas smem zmotiti?

Začudeno se je ozrl še na pol s pogledom na URI, ki je zvonila s platna. Ženska se mu je zdela malo vsiljiva, malce zanimiva.

Prosim?

Vam je všeč?

Mislite tole?

Kimaje se je približala. Zazrl se je vanjo. Cingljajoči glas in zeleno v očeh, je pomislil. Ujema se. Tale pa ima ogenj v sebi. A se mu je vendarle čudno zdelo, da vprašuje neznanca po kritiki.

Ja, je zacincal. Bi rekel, da je dobro. Dobro mala. Ima oko za reči in smisel za stil. No, ja...

Vas na kaj spominja? Cingljanje bi kar poslušal.

Spominja? Hja, saj res. Zdajle ste me spomnili. Na očetovo uro, staro šklemfo, ki sploh ni več šla, pa jo je oče tako rad gledal in jo prenašal po hiši. Tedaj je bil že zelo star...

Ura se je ustavila na tričetrt na sedem. Ali pa se ni ustavila in je tedaj zazvonila. To se je slišalo.

Sliši se, mar ne? Morda za zaspanko tu spodaj, je rekel in se zasmejal. Kot bi ga bilo sram, da zdaj tu neki sila privlačni črnolaski razklada svoje mnenje. Dobro se mu je zdelo, da ni več mlada. V najboljših letih pa vendarle še. Hotela je vedeti, kaj si misli o ženski glavi ob robu slike z nežnim profilom in z zaprtimi očmi, z gladkim obrazom, s poudarjenimi temnimi trepalnicami in zelo črnimi kodri, ki so kontrastno obrobjali belo čelo... Ta je dobra, saj je vendar...

Nerodno se je zasmejal: Oprostite, ampak – zdaj bi zares prisegel, da ste to vi!

Zacingljala je navihano, prešerno, kot da ne bi imel pred seboj zrele ženske, temveč razposajeno mladoletnico. Potem je stopila k sliki, pritisnila glavo h glavi in se zahihitala:

Zares?

Seveda se nisem zmotil... Čeravno niste fotografsko natančni, malo se vas je slikarka le sposodila, se je zasmejal že bolj lahkotno.

Mislite?

Potem je zvedel, da se je sama naslikala. Čudno pri odkritju je bilo, da se mu ni zdelo nič nenavadnega, da mala; pojava, smeh, oči, način – idealno za umetnico. Pogled, ki razkriva in slika, glas, ki poje in razodeva občutja, razpoloženja. In talent. Presneto, URA, stara šklemfa mu je znova zabrnela z njenega platna!

Podarila mu je tri leta. Ženska, ki je živela po logiki daj – dam, bila je zvesta po svoji uvidevnosti, ni brzdala občutij in temperamenta, radodarna do razsipnosti za izbranca; ona si je izbirala ljubimce; neuklonljiva, če je rekla NE. In konec je

zanjo zares pomenil konec. Nobenih kompromisov. Zapuščala je dober vtis in lepe, celo pekoče spomine. Sled, ki jo puščala v moških, ni bila zanemarljiva. Nisi mogel pozabiti.

Ni mogel. Tu se je ujel. Pokojna žena je sicer pokojno počivala v njegovem srcu, imela je tu lep grob z nežnim, vedno svežim cvetjem... tudi Liza ni povzročila kake večje nemarnosti, a vendar. Ujel se je tako silovito, da je lahko vsakdo, razen Antona seveda, posumil, kako ga nadvladujejo višje, že kar usodne moči, ki so mu spremenile duševno in telesno fiziognomijo. Hodil je bolj prožno in bolj pokončno, včasih je kar poskakoval, če se mu je mudilo na srečanje z Lizo, prenehal je kaditi, kar bi lahko škodovalo njenim očem, kot mu je zatrjevala; in bil ji je močno hvaležen zaradi kajenja, saj se je bolje počutil – kot je prepričeval sebe in druge... Na sodniji je naravnost zablestel z novim svetlejšim in prijaznejšim obrazom. Pil je njene najljubše pijače, začel jesti celo ribe, ki so se mu do tedaj upirale. Očaral ga je njen prefinjeni okus za barve in material, do potankosti je poznal njene navade, ki jih je vse, ne glede na kakovost, spoštoval in cenil. Pri njej ni razlikoval dobro od slabega in nobeni muhavosti in nenavadnosti njenih lastnosti se ni uprl. Večkrat se je zalotil, da ljubi prav njene razvade, ki bi jih drugi odklanjali, in da jo ima prav zato še raje. Prikrival si je resnico, a z vednostjo, da moraš človeka še bolj ljubiti prav zaradi njegovih slabosti. S tem postaneš njen vitez. Obožuješ in ljubiš hkrati, živiš, kot ona hoče. A vendar se ne počutiš kot suženj ali njen hlapec. Prav zato ker si zaradi ljubezni vzvišen. Ljubiš tudi njene slabosti. Tako jo »zavaruješ« pred onimi, ki jo zavračajo, in pred njo samo, ker se zaveda, da jo ljubi vso tako, kot je...

In danes – kot nekakšna sprava, pomiritev, celo – oživitev? Kako je mogoče, da je prav ona s svojim neizprosno NE klonila in mu ponudila roko? Morda še več? Sebe? To se ne dogaja pogosto. Kajpak, to so velike redkosti. In zato veruje v Usojenost. V trenutku, ko sta se srečala pred URO, je bilo že odločeno. Njuna pot bo skupna in čeravno bodo vmes kake praznine, stranpoti – toda usoda, moč tistega srečanja pred URO, ju bo spet spojila... A četudi odmisli usojenost njunega srečanja, je tu vendarle dejstvo njene ponovne volje vrniti se. In nadvse verjetno – se ljubiti. Znova. Še lepše, siloviteje.

Malo je zategnil vajeti. Prenaglo ga je gnalo v tisto neverjetno, v njen, v resnici zelo vsakdanji vabeči in cingljajoči Se lahko kje sestaneva? Predlagaj! Končno so leta tu. In še šest jih je bilo vmes. Šest grenkih, nepredvidenih, samomučenih. Takrat sta bila za šest let mlajša, to pa se pozna. Zdaj, ko si prekoračil mejna leta, še hudičevo bolj. Je tako?

Ne umišljaj si, ona hoče le razgovor, morda je osamljena. Seveda. To bo. In kam naj se osamljena starejša, a še privlačna ženska zateče, četudi po kar burni preteklosti? K moškemu, kjer je imela pravzaprav vse, česar si je že pozelela. Dušo in srce, razumevanje in vdanost, prijetne razgovore... Toda ona se ga je vendarle naveličala, saj mu je to zabrusila na enem zadnjih sestankov: Dovolj ima večna ponavljanja, predsedaja ji njegova ljubezen, pričujočnost, skratka, predsedaja ji nesvoda. Njena duša da ima krila, tako nekako. Ona ne zmore gledati venomer istega obraza in poslušati nežnega vzdeвка Lizika, Lizika – Konec. Zbogom... Toda on ne bi bil več on, če ji ne bi bil odpustil muhavost, saj je še tedaj, ko se mu je tako neizprosno odrekala, čudovito cingljala in oči so ji presneto hudomušno sijale. Zato ji ni verjel. Nekaj mesecev, celo leto dni se ni mogel vživeti v resničnost njenega molka in bega. Potem jo je še bolj vzljubil in v osami, ki mu jo je povzročila, je bila vsa njena bit do popolnosti prepojena z njegovimi mislimi in čutnostjo, še naprej jo je negoval, pestoval, ljubkoval – Šele zdaj je bil zares vreden ljubimec, saj je dosegel stopnjo popolnosti – sicer čudne popolnosti brez njene telesne navzočnosti!

Šest let »resnično neresnične« Lize, saj se mu ni bilo treba več ukvarjati z vsakodnevnimi muhavostmi, vihravostjo, utrujenostjo, z njenimi živčnimi izpadi in visoko napetostjo... Zdaj jo je modeliral po svojem okusu, natančno in vestno. Nastajala je znova in znova, vedno popolnejša. In nekoč si je rekel: Liza, zdaj sva zares eno. Nekaj časa se je še uspaval s tako Lizo, spal z njo, se pogovarjal in užival v njeni prisotni odsotnosti... Potem je spet vse zavrgel. Ni maral popolne Lize: Spregledal sem njeno navidezno popolnost. To ni ona. Ona ne more biti to, kar jaz hočem, da je. Saj me vendar privlačuje prav zaradi svoje biti, ki je ne moreš preurediti. Ne moreš biti zadovoljen s ponaredkom. In potem je znova silovito ljubil Lizo, kakršna je že bila v njunih skupnih letih. Tri leta! To je malo. A vendar...

Šest let menjav. A se ni utrudil. Saj se je vendarle lahko ukvarjal z njo, kadar in kolikor se je hotel. In hvalil dan, ko jo je srečal, spoznal. Zato da se lahko v poznih letih ukvarja z njo. To je velika Milost, ki mu je bila dana. Življenje je postalo bogato.

In danes ti kot strela z jasnega zacinglja: Lahko se sestaneva, če hočeš. Ti izberi!

Ker ne more sedeti pri miru, se odpravi na teraso. Jesenski vrt je nastlan z listjem, v polmraku se celo sliši padanje. Zrak mu zadiši po trohnobi, on pa je pravkar stopil v nebesa.

Kam ga nese! Stoprocentna nebesa bi bila, če bi mu telefonirala ona in ga povabila na sestanek. Pa je bila prav verjetno le njena hipna muha...

Končno je tudi njeno muho sprejel kot napredek in naj bo presneto vesel, da je tako. Kaj ni še pristavila: če želiš... Kot da bi ji bilo vseeno. Kot da bi ne bila vedela, da si jo želi. Še vedno. Spočetka jo je kar zasipaval s pismi. Brez odgovora. Pozneje jih je zredčil. Po dve na leto. Priložnostni, za njen rojstni dan in novo leto... Če želiš... Morda verjame, da se je »spametoval«. Seveda ji ne bi bilo vseeno, če bi se z njo sploh ne ukvarjal več. Le kateri ženski ali moškemu ni ugodno, če je ljubljen? Čemu pa ji je potemtakem sploh telefoniral? Bogve kaj ima za bregom ta njegova Lizika. Saj je usojena.

Zato se je vrnil v sobo, se vrgel na posteljo in – neverjetno – takoj zasnul v globok dolg spanec.

*

Z napetim trepetcem je hodil vsaj pol ure gor in dol pred Zelenim Jurijem, nenehno pogledoval na zapestje in se bal, da je ne bo. Da zamuja, ni bilo nič novega, saj jo je moral zmerom čakati. In rad jo je čakal. Prav zato, ker je vedel, da bo prišla... Danes pa ni bil več prepričan. Verjetno se je premislila. Že takoj po telefonskem klicu... Zdaj se je tolažil s tem, da jo bo pač znova poklical, recimo čez teden dni. Bo imel vsaj vzrok.

In tedaj je prišla! Tu je. Stal je kot štor, trd, prevzet od presenečenja. Torej ji ni bilo vseeno in telefonski klic ni bil zaman!

»Oprosti, Simon, veš...« je cingljala in on jo je držal za roko in sploh je ni slišal; komaj je videl njen obraz, najlepši, najlepše oči, čudovita usta s smejočo razprto belo odprtino... Njen briljantni hihit, da kar zagomazi po telesu, neverjetna ženska, še zmerom neverjetna, neprekosljiva Liza...

In ona – nikoli ni bilo vmes šest let? – je prepevala o vsemogočem in o malanju, o težavah z roko, ki se je »pomisli, s to roko, vidiš, sem segla na pult po kozarec z oranžado, gledala sem takole na platno, s tole pa sem vlekla z okrom – in kozarec je sfrčal in roka za njim in bila sem na tleh, rama in levica sta bili dolgo, dolgo zanič in še vedno se težko premikam pred platnom –« še potem pri

mizi ob pijači in jedači (rulanec in postrv) je gostolela o vsem, razen o šestih letih. On je zvečina molčal in bolj kot pijačo in ribo je srkal in požiral njeno blagodejno navzočnost. Saj se ni vendar prav nič spremenila... Taka je, naravna, nesprenevedasta, vesela. O, seveda, udari, odkritost pogosto boli in lahko ti pljusne v obraz s ploho vsega, s čimer se že ne strinja ali se ne more sprijazniti, nič ji ni nerodno, če to potolče. Niti opraviči se ne. Gre in konec.

Toda to je bil že včeraj, danes pa je njegova Lizika natanko tam kot pred njuno URO. Začenja se znova. Blažen trenutek je tu, prišla je, da nadaljujeta. Ona, ki ni vajena na novo začeti, če je kaj končala. Torej ji je vendar usojeno, da ga ne more pozabiti. Seveda še ne ve, kakšna bo naslednji trenutek, vse je odvisno od njenega razpoloženja, od trenutnih naglih odločitev. Zato mora presneto paziti, da se mu ne zmuzne, in bo potem moral znova in znova prosjačiti za njene »usluge«. Zaenkrat bo opustil »Liziko« in vse nežne vzdevke, da je spet ne bi bil užalil. (Ženske so prečudna bitja: če bi jo venomer klical le Liza, ji ne bi bilo prav, ker ni nikoli Lizika; pozneje pa mu je prav zaradi Lizike rekla Zbogom!)

Ko je tam sedel in jo opazoval (ne preveč očitno), ga je ganila z neenakomernim glasom, ki ga je rada prekinjala s cingljajočim kajne, hihih, z ljubko šobico, ki jo je naredila, kadar se česa takoj ni mogla spomniti, s tako dobro poznanim gibom kazalca, ki ga je opirala v sence, češ, tole bi moralo biti drugače; a najbolj ga je ganil ponovni sprehod po razstavah njenih slik, ko je z ljubko gracioznostjo zaveslala: Tole je nastalo tedaj, ko sem... Končno se je le opogumil in jo povprašal po Leonu.

Spet briljanten smeh za Leona, ki ga že dolgo, dolgo ni več... Sploh ne ve, kje je, ločila sta se... Sprva ni vedel, ali mu je bilo to prav ali ne; prestrašil ga je namreč njen Ah, Leon! Leona misliš? Nakar mu je pritisnila rdečica na obraz, ona pa je cingljala naprej o svoji najpriljubljenejši temi – slikarstvu... Torej je svobodna, zares svobodna? To je velika novica, toda po pravici povedano, Leon ga ni nikoli motil. Bil je pač tretji človek v njunem razmerju, nenevaren, obrobjen. Leon je hodil svoja pota in sta bila v zakonu bolj narazen, kot če ne bi bila mož in žena.

Komaj jo je poslušal, ker jo je bolj gledal, jo doživljal kot nekoč ali še bolje: jo je doživljal kot v sanjarijah in predstavah šestih let njune odsotnosti. Njen glas mu je zvenel v vseh ritmičnih otenkih iz njunih bivših srečanj, njen pogled, ki je bil sicer le redko vrpt vanj ampak mimo njega v lastne privide, mu je odpiral pot vanjo (ja, skozi okence v njeno dušo!), gibi prstov so ga spominjali na slikarska opravila med paleto in platnom...

Med plimo in oseko njene pripovedi je napeto razmišljal, kaj bo potem, kaj naj ji reče, kako naj se vede... Naj jo povabi na dom? je bilo to v načrtu, je v ugodju njenega predloga o sestanku pomislil na tisto... toda kako zdaj predlagati, izpeljati? Povabilo na še en kratek postanek pri njem, povabilo na kozarček po večerji? To sta ničkolikokrat počela pred šestimi leti; vsaka skupna večerja v restavraciji se je potem zaključila pri njem ali pri njej.

Končno sta imela v steklenici še vsak za čašo rulanca – to je bil zdaj čas za dober, pameten premislek. Ravnal se bo po njenem razpoloženju. Ona pa je ta čas izrabila za novo študijo obrazov, tokrat samo risbo – ki naj bi v nedogled ponavljala v odbojnih zrealih obraz matere in hčere. Ni ji povsem sledil, ker je mrzlično razmišljal: No, Liza, si še za en skok k meni na kozarček... Si še za urico z Mozartovim klavirskim koncertom, pravkar sem si nabavil celotni ciklus z Brendlom... Morda pa bi si raje ogledala moje zadnje posnetke s potovanja po Indiji?

Potem ga je presenetila tišina, ni mogel uganiti, kaj je pretrgalo njeno čudovito čebljanje. Zastrmela se je v konice lepo negovanih nohtov, z jezikom narahlo potegnila po spodnji ustnici, obrvi pa je majčkeno privzdignila, kot da nekaj napeto

premišljuje. Lizika! Spet ga je zakuhalo: Mar mu ni z nenadnim molkom podarila iztočnico za vabilo? Zdaj le pridi z besedo na dan... Kot bi čakala...

Tudi ta sprememba v njenem bolj ali manj zadržanem vedenju – saj se je rada pustila prositi – ga je močno presenetila. Torej se je le zmeščala. In če je res tako, jo čisto mirno lahko povabi k sebi na kozarček – ne, ne, lepše na Mozartov koncert z Brendlom! Ja, koncert številka dvajset v d molu – s čudovito romanco in vrtočlavinim rondojem, kot nalašč za Liziko!

Pozneje se ni mogel dobro spomniti, kaj ji je bil predlagal, niti kako je to povedal... Privolila je. Takoj in brez oklevanja! Naravnost fantastično. Poklical je natakarka in mu plačal s precejšnjo napitnino, pravzaprav sploh ni gledal na denar. V glavi mu je šumelo, presneto, mehak v nogah in s trepetajočimi rokami ji je ogrnil plašč, nerodno butnil v izhodna vrata, toliko da je ni z njimi oplazil... Kasneje so se mu prizori njenega prihoda v hišo in prvi poskusi z Mozartom in Brendlom zdeli nadvse jalovi. Ga je končno šest let njenega molka tako dotolklo, da ni bil več zmožen s to žensko običajnega normalnega odnosa tam med deseto in dvanajsto uro zvečer? Ni bil le neroden in okoren, marveč že kar omotično napet od strahu, da mu bo enostavno pobegnila. Ona pa je bila vendar tako vsakdanja, včerajšnja, natanko taka kot pred šestimi leti! Počasi je srkala konjak, se z zaprtimi očmi rahlo zibala v naslonjaču ob Brendlovem muziciranju in se nebeško smehljala... Lizika! Ne, ni mogel spregovoriti te Lizike! Še zmerom se je bal. Da bo zadnji trenutek naredila natanko tako kot takrat, da bo skrivila ustnice v jezen izbruh: Nehaj že s to Liziko – na živce mi gre!

A vendar, njen smehljaj! Ni mu mogel uiti, kajti tudi ta smehljaj ga je v dolgih letih njune ločitve zvesto spremljal in mu lajšal izgubo njene prisotnosti. Ni se tako smehljala samo Mozartu ali svojim umetninam, če je že bila z njimi zadovoljna (če ni bila, se je mrščila in celo grozila uničiti sliko!!), smehljala se je tudi Erosu, torej njemu – In kaj bi dal, da bi še enkrat doživel tisti smehljaj ob popolnem užitku v samem erosu! O tem je sanjaril vseh šest let. A zdaj mu je dana velika Milost, da ga znova doživi.

Spet ga je prehitela. Še preden je zmozel trezno premisliti, kako bi se lotil zadnjega dejanja njenega srečanja, se je koncert zaključil. V nenadni tišini je spregovorila z zaprtimi očmi in z rahlo sledjo angelskega smehljaja na ustnicah.

»No, Simon, koliko pa je sploh ura?«

»Na polnoč gre, Liza.« (Lizika!)

»Tako pozno?«

»Ti je bil koncert vseh?«

»To pa to. Kakšen imeniten posnetek!«

»Vesel sem, da ti je ugajal.«

Tu se je pretrgalo. Liza se je zleknila, krilo ji je zlezlo nad kolena, glavo je nagnila čez naslon, da so ji lasje zlezli s čela. Potem je razširila roki in ju vrgla čez naslon z globokim vzdihom, da ga je zaščemelo.

(Tako. Tukaj sem, mar ne vidiš, da si želim; si pozabil, kako sem se ti zmerom predala na ta način?) Seveda ni pozabil, toda ker je bilo preveč nenadejano, preveč razkošno, gladko in neposredno, ker je bilo nadvse spontano, se ni takoj odzval. Strmel je vanjo, v njeno izzivajočo telesnost, v Liziko, ki jo je imel neizmerno rad... In zdaj je tu, resnična, enkratna, dosegljiva, njemu na voljo. Čudež. In zato ker je bila čudež, je ni mogel dojeti v tej oprijemljivi resničnosti. Čakala je in on je čakal, da bo čudež že sam naredil, kar se mora narediti.

Potem je odprla oči in se zagledala vanj. Začudeno. To je bil tisti pogled, ki ga je vedno spominjal na žuboreč studenec, kar se je tako enkratno ujemale tudi

z njeno živahno, pršečo govorico. In kar je že na samem začetku njunega poznanstva povzročilo, da se je vrgel scela v to iskrečo smaragdno žuborenje... In to je storil tudi zdaj, zavzeto, skoraj silovito. Z lahkoto jo je vzdignil in ko jo je nosil v spalnico, si je čestital za moč, ki jo je še premogel. Med slačenjem je stiskala veke in ustnice, mudilo se ji je čimprej izluščiti, njegove roke pa so jo zmerom manj nežno pomagale odkrivati. Nenadoma se je zavedel, da je nekaj hudo narobe z obema. Kot dva brzovlaka, ki si usodno drvita naproti... Brez angelskega smehljaja, brez žuborenja... Torej si je to domišljjal, ko jo je prej nosil?! Mrk njenega obraza ga je neskončno motil, ko je gol legel nanjo. Zato tudi ni zmožal izšepetati šest let nenehno prisotne »Lizike«, ni zmožal obnoviti niti enega pristnega prizora »njunega Erosa« – vse se je neusmiljeno razkrojilo ob njeni breztelesnosti. Ni bila z njim, bila je bogzna kje. Ni bilo več njegove Lizike. Ženska, ki mu zdaj ni nič dala, ki je strmela nekam skozi njega bolj z nelagodnjem in s popolno odtujenostjo, ga je spominjala na Lizo, ki z nezadovoljnim obrazom kritično motri svoje podobe.

Vmes so bile nekakšne nejasnosti. Kako je mogoče, da *on ne čuti* v najelementarnejšem doživetju prav tega, kar ga je pred leti nebeško osvajalo, da sta mu duša in telo hkrati bežala v veselje neskončnega zadovoljstva? Zdaj je bil bolj pretresen od tega občutja nečutnosti kot zaradi gole ženske ob sebi, ki je bila tuja in hladna. Rad bi si bil priklical angelski smehljaj in ker je že vedel, da tega ne bo, se je z vzdihom človeka, ki se duši pod težkim bremenom, počasi prevalil na bok in vstal. Ni je pogledal, bal se je njenega obraza, ki mu je zrušil neskaljeno čisto podobo Lizike. Odsel je v drugo sobo, se na pol oblekel, sedel in si nalil konjaka. Po nekaj požirkih je ugotovil, da mu ne diši. Ne more se pomiriti, ne more se rešiti njenega mrka. A najhujše je bilo spoznanje, da se je šest let zaman oklepal Lizike. Kakšna utvara ta Lizika!

Bile so tri Lize. Tista izred šestih let, potem izsanjana Lizika, danes pa neznanka, ki se mu je pravzaprav vrinila. Res jo je poklical v upanju na srečanje z Liziko. Prišla je povsem drugačna Liza. Zdaj je izgubil vse tri.

Prisluhnil je. Morda vstaja? Morda ji ni prav, ker jo je bil zapustil? Morda se bo le drsno pritihotapila od zadaj in ga presenetila – tako kot zna samo ona, z angelskim smehljajem in frfotavim glasom: Simon, si jezen? Tvoja Lizika se je samo šalila in naredila se je drugačno, da te malo razdraži... Odpusti mi, Simon, saj me poznaš? Ali pa ne? Še ne?

Vstal je in se približal vratom spalnice. Najprej je malo postal za prisluh in ker ni nič zaznal, je tiho vstopil. Ležala je tako kot prej, vznak, na pol razkrita, z roko si je oklepala prsi, noga je molela izpod odeje. Nekaj trenutkov je neodločno strmел vanjo in ko se je približal, da bi videl obraz, ga je zmedlo tiho, enakomerno dihanje. Tu in tam rahel mrmrež; torej tone v globokem spanju in celo kaj sanja, je pomislil in se stresel, ko se ji je še enkrat zagledal v obraz, tako tuj in hladen. In tole žensko sem ljubil?

Počasi se je vrnil v salon. Spil je ostanek konjaka. Tu bo počakal jutro in ko se bo zbudila in vstala, se umila in oblekla, bosta zajtrkovala kot nekoč. Potem se bosta poslovila, verjetno za vselej. Obema bo tako prav.

Res je bil več kot neumen, da ji je telefoniral. Tako bi lahko še naprej – Pa ga je stisnilo, kot bi se ga dotaknilo hladno jeklo in neusmiljeno zarezalo vanj. Mar ni bolje imeti Liziko kot nič? Liziko, ki si jo je izmislil, ustvaril in jo negoval in ljubil? Mar ni strašno živeti brez ljubezni in brez upanja? Brez sanj? In to na padajočem loku let, ko se zaključuješ?

Že med drežemem je še zaželel, da bi se bil s čim ohrabil: Morda si najti kaj drugega, če bi bilo to sploh še mogoče...